

have Forordningen af 1794. Hvad de øvrige Endringsforslag angaar, skal jeg opsætte at udtale mig om dem, til de ere motiverede af Forslagsstillerne.

Forsen: Med Understøttelse af flere ærede Medlemmer har jeg gjenoptaget det Forslag, som ved 2den Behandling var siklet af det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn (Aloug), og som gaar ud paa at indskrænke Justitsministerens Bemyndigelse til at give Fremmede Tilladelse til her i Landet at udøve Lægevirksomhed i Almindelighed eller i visse Fag og Retninger. Indskrænkningen bestaar i at denne Tilladelse kun skal kunne meddeles Personer, der enten have dansk Indfødsret eller ere Undersaatter af Stater, i hvilke der gives danske Læger lignende Afgang til Udøvelsen af Lægevirksomhed. Jeg skal erkende, at ved 2den Behandling fremkom vistnok de fleste Argumenter for og imod dette Forslag, som kunne ansøres, og jeg skulde derfor heller ikke efter Thingets Afgjærelse have gjenoptaget Forslaget, hvis ikke 2den Behandling mod Slutningen var foregaaet med saamegen Hastighed, at jeg ikke var istand til at kunne inoðegaa den Argumentation, som fra den høitærede Justitsministers Side var fremsat mod dette Forslag, og Modstanden reistes jo ene fra den høitærede Justitsministers Side, idet der i Udvalget var delte Meninger om, hvorvidt Forslaget burde vedtages eller ikke. Dertil kommer, at der, hvilket heller ikke den Dag var mig ganske nærværende, var fremkommet en offentlig Beretning om, hvad der angaaende dette Spørgsmaal var foregaaet ved et Lægemøde i Gøteborg, hvor Lægerne havde behandlet Spørgsmaalet, og hvor der fra svensk Side var reist en afgjort Modstand imod at modtage det fra de danske Lægers Side stillede Forslag om, at en saadan Gjensidighed skulde gjøres gjældende med Hensyn til Lægevirksomheds Udøvelse af Læger fra de forskjellige nordiske Riger. Smidlertid lykkedes det dog de norske og danske Læger at blive enige om at nedsette et Udvalg om denne Sag, og dette Udvalg arbejder endnu paa Forslag til en saadan Gjensidighed, med hvilket det vil henvende sig til Regjeringerne i de nordiske Lande. Det forekommer mig nu, at det vilde være en Urret mod Lægestanden og en Foregriben af de Forhandlinger, der for Tidens sinde Sted om dette Spørgsmaal i de nordiske Riger, om man vilde vedtage Bestemmelsen i § 2 uden at reservere denne Gjensidighed. Jeg vilde derfor sætte megen Pris paa, om det høie Thing af Interesse for Lægestanden vilde vedtage dette Forslag. Den høitærede Minister stiller og har bestandig siklet sig paa det Standpunkt, at det vilde være et Savn for os her i Landet, om vi skulde undvære Afgang til at faae fremmede Læger herind, at man ikke burde hindre fremmede Læger, som til Gavn for de danske Undersaatter vilde nedsette sig her i Landet, i at faae Tilladelse

dertil. Jeg tror nu ikke paa nogen Maade, at en saadan Trang finder Sted, og jeg tror heller ikke, at Nogen vilde saane, om vi skulde undvære de enkelte Berømtheder, der maatte ønske at nedsette sig her i Landet. Et heller tror jeg, at den Argumentation, hvor findrig den end var, som fra den ærede Ministers Side blev brugt sidst angaaende den formodede Overstrømning af Læger fra de Lande, hvor Videnskabeligheden stod paa det laaveste Trin, og som maaste derfor vilde være mest tilbøielige til at gaa ind paa Reciprocitet, egentlig har særdeles megen Betydning, thi mod en saadan Overstrømning er der to Ting, der vilde være en Hindring, nemlig for det Første, at Sproget sædvanlig ligger Folk i Veien for at drage hertil og nedsette sig som Læger, idet vel de fleste danske Læger vilde kunne klare for sig, baade paa Tydsk, Engelsk og Fransk, men det vilde derimod være meget vanskeligt for Rumæniere, Ungarere, Franskmænd, Englændere her i Landet at klare sig med Sproget. Dernæst er der endnu en væsentlig Ting, nemlig, at den Betaling, Lægen faar, neppe i noget Land er saaslet som her i Landet, og det er dog vist den, som de, der ville strømme ind, nærmest ville tage Hensyn til. Vi have jo nylig haat et Lovforslag, som viser, hvad man end ogsaa nu finder passende at byde en Læge for en vanskelig og ubehagelig Underjøgelse; jeg tror, det var 48 R., om Forlædelse 1 Krone. I Udlandet er det ikke saaledes; i Italien følger der rigtignok sædvanlig en Sekretær med Lægen, men der er Betalingen en Dukat; i Tydskland er det ikke usædvanligt en preussisk Thaler, og jeg tør sige — jeg veed ikke, hvorledes Forholdene ere i Sverrig —, at der er faa Steder i Verden, hvor Lægevidenskabens Dyrtære betales saa slet som her, saa at jeg tror, at vi kunne være ganske rolige for, at vi ikke vilde blive oversvømmede af Læger. Jeg tror heller ikke, vi vilde møde nogen egentlig Vanskelighed, om det tilfælde skulde passere, at der blev en ledig Post ved Universitetet, og der var en eller anden Berømthed i et fremmed Land, som man ønskede at besætte denne Post med; man vilde vist godt kunne kalde ham ind, give ham Pladsen og let faae Rigsdagen til at give ham Indfødsret, hvorved Vanskeligheden var hevet; det slete jo for ikke mange Aar siden med Hensyn til en udenlandsk Berømthed, som blev ansat her ved Universitetet. For andre Personer, som ikke skulle ansættes i Embeder, s. Ex. Homøopathen, som bruge mystiske Kure, og som kunne have stor Praxis, men ønske at faae den større, kan det vel have nogen Vanskelighed at faae Afgang til almindelig Lægevirksomhed; men det vilde neppe være et særdeles stort Gode. Stillingen er nu fuldstændig forandret fra 2den Behandling derved, at Udvalgets Forslag med Hensyn til Ophævelsen af Forordningen af 5te September 1794 er vedtaget — jeg beder om Forlædelse, det er endnu